CZU: 811.112.2`243`233 https://doi.org/10.59295/drgl2025.38

CĂLĂTORIA CA MIJLOC DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE LA DISCIPLINA LIMBA GERMANĂ (CUM EXPERIENȚELE PRACTICE AJUTĂ ELEVII SĂ ÎNVEȚE SĂ VORBEASCĂ)

TRAVEL AS A MEANS OF DEVELOPING COMMUNICATION SKILLS IN THE GERMAN LANGUAGE COURSE (HOW PRACTICAL EXPERIENCES HELP STUDENTS LEARN TO SPEAK)

Olesea GÎRLEA

doctor în filologie, grad didactic superior, cercetător științific superior
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hașdeu”
al Universității de Stat din Moldova, Chișinău, RM
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2092-9119

Sergiu COGUT

doctor în filologie, cercetător științific coordonator
Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Chișinău, RM
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1235-7942

Abstract*: The article explores how travel experiences can become a valuable tool in the development of students' communication skills. In the current educational context, where communication skills are essential for academic success, travel—whether real or imaginary—is seen as a unique learning opportunity. Through practical exercises and projects carried out during trips, students can improve their speaking skills, learn to express their ideas clearly, and build self-confidence. The article highlights the importance of interactive activities, practical exercises such as group discussions, presentations, interviews, or even travel journals, which allow students to apply in practice what they have learned. Thus, travel is not only a geographical learning experience but also an educational process that actively contributes to the development of effective communication and critical thinking skills. These experiences not only help students learn to speak but also to better understand their own thoughts and express their opinions in a coherent and reasoned manner.*

Keywords: *experience, development of thinking, practical exercises, learning opportunities, interaction, argumentation, project, travel.*

Tema călătoriei parcurge manualele de limbă germană ca un fir al Ariadnei începând de la Nivelul A 1.2. E o temă amplă care oferă prilej de reflecție și cercetare pentru diferite aspecte mai mici (microteme) pe care le abordează elevii în cadrul orelor: planificarea unei vacanțe, descrierea drumului, numirea mijloacelor de transport, organizarea unei activități comune (proiect, poster), selectarea informațiilor din prospect, discuții despre vreme, descrierea anotimpurilor, discuții despre vacanțe, amintiri, activități și oferte

legate de vacanță, avantajele și dezavantajele călătoriei sunt câteva aspecte explorate intens la orele de limbă germană. Actualitatea temei călătoriei derivă din necesitățile personale, refugiu, dorința de a cunoaşte locuri şi oameni noi, relaxare. Scriitorul și semioticianul italian, Umberto Eco, constata schimbarea de optică a călătoriei de la o epocă la alta, până la ideea anulării totale a călătoriei: „Niciodată ca până acum nu au fost oamenii atât de dispuși să călătorească. Tot mai multe persoane, ai căror părinți s-au deplasat cel mult până în orașul învecinat, îmi declară că au vizitat locuri la care eu, călător frenetic aș îndrăzni să spun profesionist, nu pot decât să visez. Nicio plajă exotică, niciun oraș uitat de lume nu mai sunt de-acum necunoscute pentru cei mai mulți care își petrec Crăciunul la Calcutta și luna august în Polinezia. Oare nu ar fi cazul să privim această pasiune a călătoriilor ca pe o modalitate de a scăpa de realitatea virtuală ca să vedem «chiar acel lucru, *the Real Thing*»?" [1, p. 124]. Totuși U. Eco constată cu tristețe că s-a schimbat atitudinea oamenilor în raport cu călătoria. Dacă mai înainte oamenii veneau schimbați, marcați de taina „acelui altundeva", acum se gândesc la următoarea vacanță. Apare riscul ca treptat „nu se va mai face turism pentru a descoperi lumea adevărată, ci pentru a găsi mereu, oriunde am merge, ceea ce cunoaştem deja și ceea ce am fi putut foarte bine să vedem acasă, în fața televizorului" [1, p. 126].

Exercițiile propuse în explorarea temei călătoriei în cadrul diferitor manuale de limbă germană, pentru vorbitorii nativi și pentru cei pentru care limba germana constituie a doua limbă de studiu, pot fi diverse de tipul:

a. Descrierea unei poze și aranjarea imaginilor: Sieh die Fotos an. Welche Aussagen passen zu welchem Bild? Ordne zu;
b. Audierea unui Video și gruparea informației adevărat/fals: Sieh das Video an. Was ist richtig (R)? Was ist falsch (F)? Kreuz an;
c. Potrivirea conexiunilor: Was passt zusammen? Verbinde;
d. Exprimarea unor preferințe individuale: Wohin möchtest du fahren/fliegen? Kreuz an. Das mag ich (schwimmen, wandern, zelten, Deutsch sprechen, Paella essen), Das mache ich gern (Shopping, Museum, Natur, Geschichte, Konzerte, Beachvolleyball, Radfahren, lesen), Ich möchte (ans Meer, an die Nordsee, an den Strand, an…, in die Berge, in die Alpen, in den Regenwald, in die Sonne, auf eine Insel, auf einen Bauernhof, auf einem Campingplatz, auf den Großglockner), ich fahre/fliege (nach Deutschland, nach Australien, nach Kreta, in die USA, in die Schweiz, in die Türkei, in die Sonne). În cadrul acestor sarcini, elevii exersează continuu aspecte de gramatică, cum ar fi articolul hotărât însoțit de prepoziție la cazul acuzativ și dativ;
e. Înscenarea unor dialoguri: Lena ruft Jan an. Sie möchte mehr Informationen zum Feriencamp. Notiert das Gespräch. Spielt es dann in der Klasse vor. Folgende Stichpunkte können euch helfen. Sunt puncte de referință, care pot ajuta elevul în asimilarea temei și a vocabularului propus;
f. Descrierea unui tablou sau descrierea unei vacanțe perfecte, alegerea destinației, argumentarea opțiunii, căutarea unei imagini pentru destinația aleasă oferă prilej de reflecție și exersare a vorbirii continue: Sylt, wir kommen. Was seht ihr auf dem Bild? Beschreibt es./ Perfekte ferien: Wohin möchtest du fahren? Wa-

rum? Was möchtest du machen? Such Bilder, kleb sie auf ein Blatt Papier und schreib;

g. Studierea opțiunilor din internet despre vacanță (cabană sau hotel, costuri, descriere). Lies die Beschreibungen. Was gefällt dir besonders gut? Markier im Text;
h. Analiza prepozițiilor solicitate de context sau a prepozițiilor însoțite de articole hotărâte și nehotărâte la cazurile acuzativ (wohin?) și dativ (wo?): Victorias Fotos. Was ist richtig? Kreuz an;
i. Unele texte cu spații lipsă care descriu o călătorie, permit exersarea unor teme mai complexe de gramatică, cum ar fi cazul condițional optativ al verbelor (Konjunktiv II). O relatare de tipul *ce-ar fi dacă*? : Eine Geschichte im Konjunktiv II. Setze im folgenden Text die richtigen Formen des Konjunktivs II ein;
j. Tabelul cu întrebări sau chestionarele legate de călătorie, permit o descriere amplă în timp (5 zile) și în spațiu (în țările vorbitoare de limba germană);
k. Fișele de lucru care conțin începuturi de enunțuri, care se vor continuate, sau texte cu spații libere, fișe cu imagini (țară, orașe, munți, apă) contribuie deplin la completarea unui plan de călătorie pe care îl poate realiza elevul, e o ghidare indirectă în scrierea unui text scurt de tipul: ”*Ich möchte nach _____fahren. Dort will ich _____. In _____ kann man _____. Außerdem gibt es _____*”;
l. Exercițiul de tipul *Wortigel* (ariciul de cuvinte) contribuie la stabilirea punctelor cheie ale unei călătorii și a detaliilor necesare pentru realizarea acesteia.
m. Textele care descriu un itinerar concret sau o călătorie concretă, cum ar fi: Willkommen im Camp, Die letzten Tagen in Innsbruck, Willst du schöne Ferien mit deiner Familie haben? etc. oferă prilej de reflecție și de răspuns la întrebările în baza textului, elevii pot povesti/relata textul studiat și însuși vocabularul tematic.

Bunăoară manualul Limba modernă germană. Nivelul A 1.2, propune la tema: *Wir fahren nach Berlin*, următoarele obiective : „eine Reise planen / Verkehrsmittel benennen / nach dem Weg fragen / eine einfache Wegbeschreibung verstehen und geben / eine gemeinsame Aktivität vereinbaren / Informationen aus einem Prospekt entnehmen” . Tema călătoriei este strâns legată de tema vacanței, ambele se întrepătrund și extind aria de comunicare a elevului, la care se adaugă următoarele obiective: „über Termine sprechen / über das Wetter sprechen / die Jahreszeiten beschreiben / über Ferienerinnerungen sprechen / Ferienziele beschreiben / Ferienaktivitäten benennen / Ferienangebote verstehen” [2, p. 45]. Elevii pot descoperi locuri noi, pot afla detalii despre formele de relief care nu sunt tipice Republicii Moldova, despre activitățile care pot fi practicate în locurile noi. Spre exemplu în cadrul exercițiului de mai jos elevii vor descoperi informații relevante despre: Ferien auf dem Bauernhof, Radtour am See, Campen an der Nordsee.

a) Lies die drei Angebote. Markier die wichtigsten Informationen im Text und ordne die Titel den Texten zu.

a. Ferien auf dem Bauernhof
b. Radtouren am See
c. Campen an der Nordsee

1. _____ 2. _____ 3. _____

Sonne, Strand und Meer! Der Jugendklub „Globus" organisiert ein Feriencamp auf Sylt. Die Insel liegt in der Nordsee. Wir zelten auf dem Campingplatz „Wenningstedt". Wir wollen baden, Beachvolleyball spielen, surfen lernen, eine Strandparty feiern und die Sonne genießen. Bist du dabei?

Wann? 22. Juli – 1. August
Wer? 20 Jugendliche (12 bis 15 Jahre)
Wo? Campingplatz „Wenningstedt"
Kosten: € 310
Infos: www.globus-ffm.de
Anmeldung: stefanie.wieland@globus.de

Liebst du Tiere und die Berge? Dann mach mit uns Ferien auf dem Lande! Der Bauernhof „Alma" liegt in den Alpen in Tirol. Hier leben Kühe, Schweine, Kaninchen, Katzen, ... und natürlich Pferde. Wir schlafen im Stall und lernen das Leben auf dem Hof kennen. Du kannst reiten, wandern, die Tiere füttern, Käse machen und, und, und ...

Wann? 1.–13. August
Wer? 15 Kinder und Jugendliche (10 bis 14 Jahre)
Wo? Bichlbach in Tirol
Kosten: € 285
Infos: www.ferienspass.at
Anmeldung: camp-alma@wwf.at

Deutschland, Österreich und die Schweiz liegen am Bodensee. Wir wollen die drei Länder mit dem Fahrrad besuchen! Seid ihr fit? Dann meldet euch an! Wir stehen um 6 Uhr auf und fahren am Tag 30 Kilometer. Keine Angst: Wir machen auch Pausen. Dann könnt ihr baden, picknicken, lesen oder Fußball spielen. Wir besuchen auch die Insel Mainau und die Affen vom Affenberg in Salem.

Wann? 7.–19. August
Wer? Jugendliche (13 bis 16 Jahre)
Start: Lindau
Ziel: Konstanz
Kosten: € 345
Infos: www.lindau.jugend.de
Anmeldung: fahrradtour@lindau.de

Imaginea 1. [2, p. 68]

Elevii pot lucra în grup sau în pereche, având un set de întrebări prestabilite, prin intermediul cărora vor scrie un dialog și îl vor înscena în fața clasei. Este o activitate posibilă, în cazul în care elevii posedă un bagaj lexical complex (nivelul A 2.2). Un exemplu relevant ar fi exercițiul 21 din manualul Limba modernă germană. Nivelul A 2.2: Lena ruft Jan an. Sie möchte mehr Informationen zum Feriencamp. Notiert das Gespräch. Spielt es dann in der Klasse vor. Folgende Stichpunkte können euch helfen: ”Wer fährt? Abfahrt - Wann? Treffpunkt? Wo? Wie lange? Mitnehmen - Was? Taschengeld - Wie viel? Zurück nach Hause Wann? Infors? - Kontaktdaten” [3, p. 71].

Analiza diferitor tipuri de texte (o pagină în internet) permite elevilor să-și activeze gândirea critică. Astfel detaliile legate de confortul odihnei (cabană sau hotel), descrierea facilităților, sau lipsa unor servicii, analiza raportului preț/calitate, dezvoltarea unor percepții despre spațiul geografic împreună cu emoțiile și activitățile pe care le oferă. Digitalizarea avansată, permite inserarea unor capturi de ecran în manuale, veritabile pagini web, care devin atractive pentru elevi:

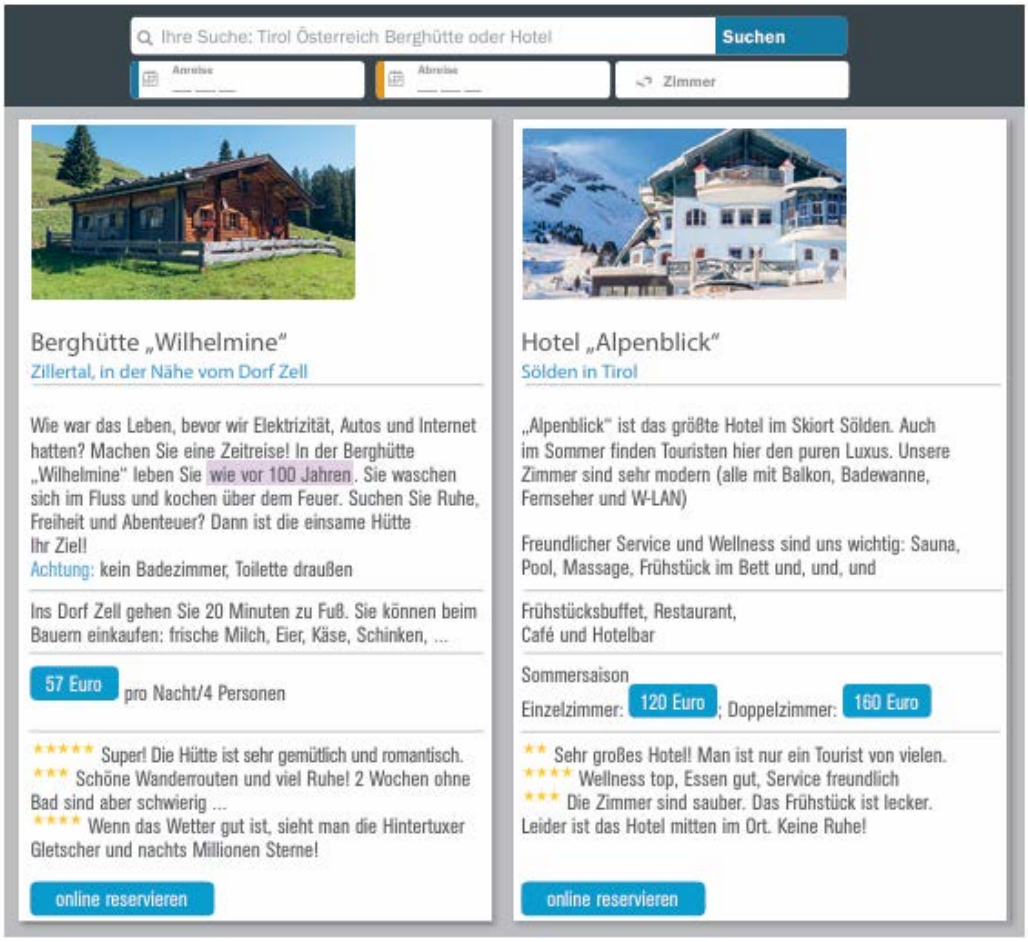

Fig 2. [3, p. 47]

Extinderea temelor complexe de gramatică pentru vorbitorii nativi de limbă germană, care implică explorarea subiectului călătoriei, subliniază atât interesul, cât și utilitatea abordării acestui conținut tematic. Descrierea unei călătorii posibile în Italia, într-un joc *de-a ce-ar fi dacă*, implică activități și destinații turistice sugerate de textul cu spațiile lipsă: Roma, Pisa, Cagliari, Veneția, tipuri de înghețată, plimbarea cu gondola, toate detaliile oferă indiciile unei călătorii de neuitat.

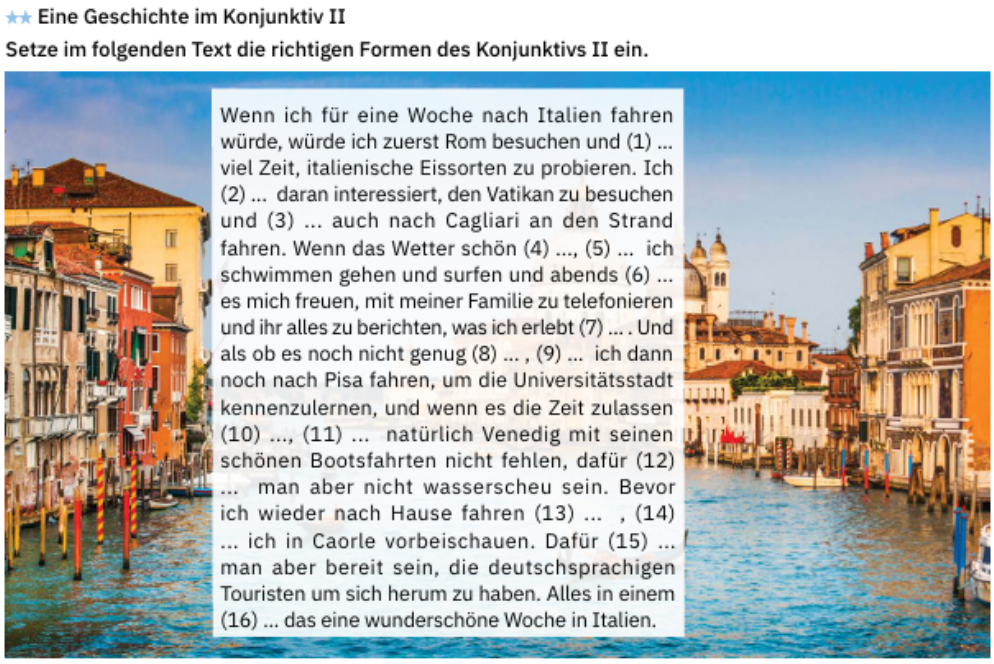

Fig. 3 [4, p. 64]

Spre deosebire de activitățile anterioare, prin care se exersează vocabularul sau aspectele de gramatică, mult mai complexă este activitatea de tip proiect, pentru nivelul B1, care propune drept descriere organizarea unei călătorii într-o țară vorbitoare de limba germană. Elevii trebuie să ia în calcul mijlocul de transport, durata - 5 zile de vacanță, planul pentru fiecare zi, cazarea, costurile. Elevii au nevoie de o hartă și de conexiune la internet pentru a imprima locurile cu obiectivele turistice pe care își propun să le viziteze. Elevii aleg 3 țări (Germania, Elveția, Austria) și obiectivele turistice din acestea. Fiecare grup alege locurile pe care ar dori să le viziteze, fac un plan cu punctul de pornire (start) și locurile unde vor ajunge, vorbesc despre avantajele și dezavantajele călătoriei. Prin intermediul surselor găsite pe internet, elevii vor alege orașele, regiunile, stațiile reper pentru călătorie. În acest mod elevii descriu călătoria și planificarea pentru fiecare zi, găsesc locuri de cazare și analizează prețurile convenabile, studiază mijloacele de transport și cheltuielile pentru biletele de călătorie. La final elevii vor realiza un produs de tip Poster sau prezentare PPT, vor stabili costul pentru o persoană. După prezentare, elevii vor întreba colegii dacă ar binevoi să facă o astfel de călătorie.

Aceste detalii de călătorie sunt formulate în 2 chestionare propuse de Marion Hetzel sub îndrumarea lui Alexander Schott în lucrarea *Deutsch als Fremdsprache. Zwischendurch mal… Projekte*, menită să ofere detalii exacte despre amploarea unei călătorii și momentele necesare cercetării. Primul chestionar este repartizat în 3 părți: întrebări, partea de lucru și costurile pentru fiecare persoană (a se vedea sursa indicată mai sus la p. 46-47). Descrierea călătoriei de 5 zile în formă de tabel, permite o viziune clară și succintă despre derularea călătoriei și a momentelor organizatorice necesare pentru desfășurarea cu succes a obiectivelor propuse:

Tag	Anreise (Verkehrsmittel/ Kosten/Ankunft)	Zielort(e)	Uhrzeiten	Aktivitäten/ Sehenwürdig-keiten	Übernachtung Wo? Kosten?
1					
2					
3					
4					
5					

Fig. 4 [5, p. 47]

Cu cât sunt mai exacte întrebările sau indiciile din tabel, cu atât mai rapid se vor organiza elevii în realizarea călătoriei de durată și a activităților solicitate.

Pentru nivelurile începătoare indiciile din text și imaginile sunt surse de ajutor și de ghidare în realizarea planurilor de călătorie. Caietul de vacanță, așa numitul *Ferienheft A 1.2* oferă un astfel de exercițiu:

Fig. 5 [6, p. 44]

Exercițiul de tip *Wortigel,* cunoscut și sub denumirea de „ariciul de cuvinte”, este o tehnică creativă care ajută la organizarea și clarificarea ideilor într-un mod vizual și structurat. Acesta se folosește adesea în educație, brainstorming sau în activități de planificare, având scopul de a identifica ideile principale și de a le conecta cu subteme și detalii specifice. Principiul de bază al exercițiului Wortigel este simplu: se pleacă de la un cuvânt-cheie sau un concept central (care reprezintă „trunchiul” ariciului) și se adaugă idei, subiecte sau detalii conexe, care devin „acele” ariciului. Se pot reprezenta acțiuni, întrebări, elemente suplimentare sau diverse aspecte relevante temei principale. De exemplu, într-o activitate de planificare a unei vacanțe, „călătoria” ar putea fi cuvântul central. În jurul acestuia, se pot adăuga subteme precum „transport”, „cazare”, „atracții turistice”, „buget”, „itinerar” etc., iar fiecare dintre aceste subteme poate fi dezvoltată cu detalii suplimentare, cum ar fi opțiuni de transport, costuri estimate, locuri de vizitat sau reguli locale. Avantajele acestui exercițiu sunt multiple: Ajută elevii să identifice ce este esențial și ce detalii sunt mai puțin importante pentru realizarea unui proiect sau a unei activități. Permite o vedere globală asupra unui subiect complex, oferind un cadru organizat pentru aprofundarea ideilor. Stimulează gândirea creativă și explorarea diferitelor opțiuni sau perspective, ajutând la descoperirea de noi soluții. Poate fi folosit într-un grup, facilitând schimbul de idei și puncte de vedere între participanți. Prin urmare, exercițiul de tip Wortigel este un instrument util atât pentru planificare, cât și pentru dezvoltarea gândirii critice și creative în diverse contexte.

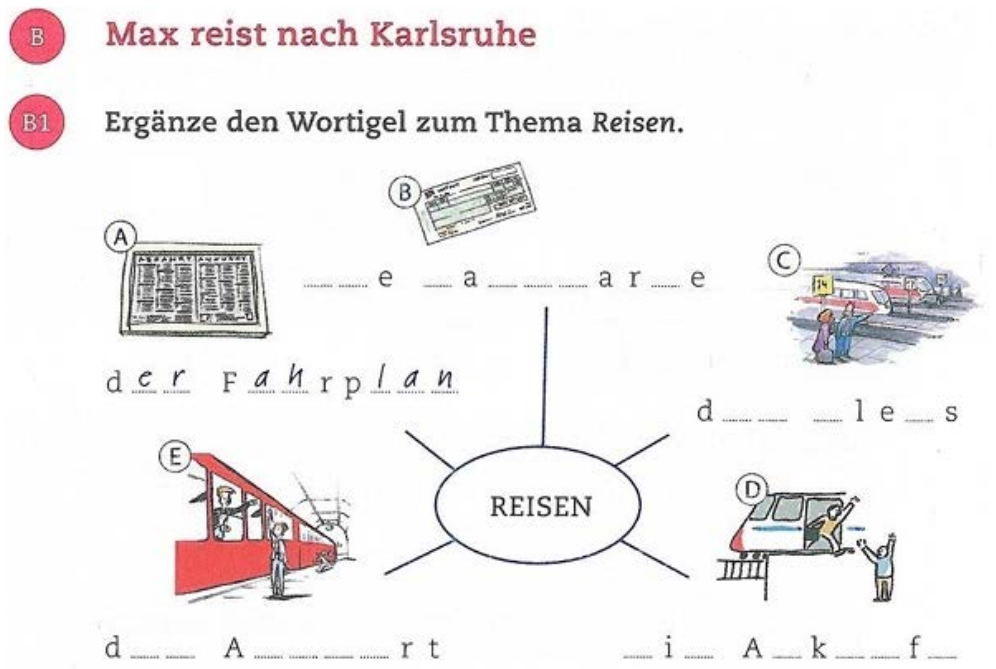

Fig. 6 [6, p. 24]

Practicarea unor astfel de exerciții de limbă germană, adaptate la diferite nivele de comunicare, joacă un rol esențial în dezvoltarea abilităților lingvistice ale elevilor, in-

diferent dacă aceştia sunt vorbitori nativi sau studiază limba germană ca a doua limbă. Exerciţiile de tipul celor menţionate nu doar că facilitează învăţarea vocabularului şi gramaticii, dar şi contribuie la înţelegerea profundă a contextelor culturale şi a situaţiilor cotidiene din viaţa de zi cu zi, cum ar fi planificarea unei vacanţe sau a unei călătorii.

Aceste activităţi permit elevilor să aplice în mod practic structuri gramaticale, să îşi exprime opinii şi preferinţe personale, să interacţioneze într-un mod funcţional şi să înţeleagă mai bine particularităţile limbii germane în diferite contexte. De exemplu, exerciţiile de descriere a imaginilor sau de grupare a informaţiei corecte şi incorecte contribuie la îmbunătăţirea abilităţii de a înţelege, procesarea informaţiei vizuale şi auditive, în timp ce activităţile de înscenare a dialogurilor stimulează învăţarea prin interacţiune directă.

Utilizarea de texte şi fişe de lucru care implică descrierea unui itinerar sau alegerea unei destinaţii de vacanţă ajută elevii să îşi structureze gândirea şi să aplice cunoştinţele într-un mod creativ, dezvoltându-le astfel atât competenţele lingvistice, cât şi abilităţi de rezolvare a problemelor.

Exerciţiile de tip Wortigel, fişe de lucru, tabel informativ contribuie la identificarea punctelor cheie ale unei călătorii şi a detaliilor necesare pentru realizarea acesteia, sunt un exemplu clar de metodă activă de învăţare, care pune accent pe organizarea ideilor şi dezvoltarea unei gândiri critice şi logice. Aceste abordări sunt esenţiale în procesul de învăţare a unei limbi străine, ajutând elevii să îşi construiască treptat încrederea în abilităţile lor de comunicare şi să dobândească competenţe utile în viaţa cotidiană.

În concluzie, utilizarea acestor exerciţii nu doar că ajută elevii să îşi îmbunătăţească nivelul de cunoaştere al limbii germane, dar contribuie şi la dezvoltarea unor abilităţi de comunicare eficientă, care le vor fi utile în diverse contexte, fie ele sociale, interculturale sau profesionale.

Bibliografie:

1. ECO, Umberto. (2016) *Cronicile unei societăţi lichide*, Iaşi, Polirom, 363 p.
2. MOTTA, Giorgio; KRULAK-KEMPISTY, Elzbieta; BRASS, Claudia, GLÜCK; Dagmar, RUSEN, Andreea; DRAGANOVICI, Evemarie. (2019) *Limba modernă germană. Nivelul A 1.2*, Bucureşti, Art Klett, 103 p.
3. MOTTA, Giorgio; KRULAK-KEMPISTY, Elzbieta, GLÜCK; Dagmar, REINKE, Kerstin; RUSEN, Andreea; DRAGANOVICI, Evemarie. (2019) *Limba modernă germană, Nivelul A 2.2.,* Bucureşti, Art Klett, 102 p.
4. GOŢA, Andreea-Ioana; ESCHER, Cristina Simona, WELEZEK, Mihaela-Ioana, ROŞU, Viorica, IORDACHE, Mihaela-Diana. (2022) *Deutsch als Muttersprache 7. Klasse*, Bucureşti: Art Klett, 2022, 168 p.
5. HETZEL, Marion; SCHOTT, Alexander. (2014) *Deutsch als Fremdsprache. Zwischendurch mal… Projekte. Niveau A1-B1,* Deutschland, Hueber Verlag, 64 p.
6. Astrid-Britta (coordonator), MATEIU, Gabriela-Simona; CHERĂSCU, Lorette; OROZCO, Daniel (2020). *Beste Freunde. Deutsch für Jugendliche. Ferienheft. Zum Wiederholen. Zum Üben. A 1.2.,* Deutschland, Hueber Verlag, 72 p.

Notă: Articol elaborat în cadrul subprogramului de cercetare 010301 „Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluenţă şi de confruntare în domeniile lingvistic, literar şi folcloric în spaţiul basarabean ca limes civilizaţional şi de frontieră geopolitică”, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM.